

## РЕШЕНИЕ НА СЪДА

15 януари 1986 година\*

По дело 44/84

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност и член 150 от Договора за Европейската общност за атомна енергия (ЕОАЕ) от специалните пълномощници по въпросите на подходящото облагане („специалните пълномощници“) по производството, висящо пред тях между

**Derrick Guy Edmund Hurd**

и

**Kenneth Jones** (Her majesty's Inspector of Taxes)

с предмет тълкуване на определени норми на правото на Общността, и по-специално, член 3 от Акта относно условията за присъединяване и промените в договорите, приложен към Договора за присъединяването към Европейската икономическа общност и Европейската общност за атомна енергия на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство Обединеното кралство и Северна Ирландия, а също и членове 5 и 7 от Договора за ЕИО, във връзка с облагането с национални данъци на заплатите, изплащани от Европейското училище в Culham, Обединеното кралство, на британските членове на преподавателския състав,

СЪДЪТ,

в състав: г-н U. Everling, председател на състав, в качеството на председател, г-н K. Bahlmann и г-н R. Joliet председатели на състав, г-н G. Bosco, г-н T. Коорmans, г-н O. Due, г-н Y. Galmot, г-н C. Kakouris и г-н T. F. O'Higgins, съдии,

генерален адвокат: сър Gordon Slynn,

секретар: г-н P. Heim,

като има предвид становищата, представени:

за D. G. E. Hurd, от г-н Francis Jacobs QC,

за Обединеното кралство, от г-н R- Plender, Barrister,

за датското правителството, от г-н L. Mikaelson,

за ирландското правителството, от г-н J. O'Reilly, barrister,

---

\* Език на производството: английски.

за Комисията на Европейските общности, от г-н J. Grünwald,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 22 май 1985 г.,

постанови настоящото

### Решение

1. С Решение от 14 февруари 1984 г., получено в Съда на 17 февруари същата година, Commissioners for the special purposes of the Income Taxes Act (специални пълномощници по въпросите на доходното облагане) в London (наричани по-долу за краткост „Special Commissioners“) са отнесли до Съда, по реда на член 177 от Договора за ЕИО, преюдициални въпроси във връзка с тълкуването на определени разпоредби и общи принципи на правото на Общността, а именно – на член 3 от Акта относно условията за присъединяване и промените в учредителните договори (наричан по-долу за краткост „Актът за присъединяване“), приложен към Договора за присъединяването към ЕИО и ЕОАЕ на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричан по-долу за краткост „Договорът за присъединяване“), и на членове 5 и 7 от Договора за ЕИО, с цел да се провери дали определена част от доходите на преподавателския състав в европейските училища могат да се обложат с национален подоходен данък.
2. Тези въпроси са повдигнати в рамките на спор между г-н Derrick Guy Edmund Hurd – директор на Европейското училище в Culham, Oxfordshire (Обединеното кралство), и данъчния инспектор. Предмет на спора са оценките на подоходните данъци за данъчните години 1978-1979 г. и 1979-1980 г., по отношение на сумите, изплатени от Европейското училище на г-н Hurd през тези години.
3. Следва да се отбележи, че Европейски училища има създадени на различните места, където се намират институциите на Европейските общности – в Люксембург, Белгия, Италия, Федерална република Германия и Нидерландия, а от 1978 г. и в Culham, Обединеното кралство. Те имат за цел да осигурят преподаване на майчин език за децата на служителите и чиновниците в Европейските общности. Създаването на европейските училища почива на две споразумения, а именно уставът на Европейското училище от 12 април 1957 г. (Сборник с договори на ООН, том 443, стр. 129), с който е създадено първото европейско училище в Люксембург, и Протоколът от 13 април 1962 г. за създаването на европейски училища, позоваващ се на този устав (Сборник с договори, том 752, стр. 267). Тези две споразумения са сключени между шестте най-стари държави-членки на Европейските общности. Обединеното кралство Великобритания се е присъединило към тях след присъединяването си към Европейските общности.
4. Управителният съвет, в чийто състав влизат компетентните министри на договарящите страни и един представител на Общността и който по смисъла на цитираните по-горе споразумения отговаря за прилагането им по педагогическите, административните и бюджетните въпроси, е приел разпоредби относно правата и задълженията на преподавателите в Европейските училища, които се съдържат, в сегашния им вид, в Правилника за членовете на преподавателския състав и

Условията за заетост на частично зетите преподаватели, съответно от 4 и 5 декември 1967 г., с последвалите изменения в тях (наричани по-долу за краткост „Правилникът за преподавателския състав“).

5. Що се отнася до финансирането на Европейските училища, в член 13 от устава на Европейското училище се предвижда, че управителният съвет трябва да приеме бюджета и единодушно и справедливо да разпредели разходите между договарящите страни. Член 26 от устава предвижда бюджетът, който се приема от управителния съвет, да се финансира, *inter alia*, от 1) вноските, които правят договарящите страни въз основа на направеното от управителния съвет разпределение на разходите, и от 2) субсидии от институциите, с които училището има сключени споразумения. Договарянето на такова споразумение с Европейските общности е изрично предвидено в член 27 от устава на Европейското училище и в член 4 от Протокола за създаването на Европейски училища. От представените документи става ясно, че съгласно финансовите разпоредби, приети от управителния съвет, държавите-членки правят вноската, съответстваща на националните трудови възнаграждения на преподавателите, които те командироваат, а Комисията прави вноската, покриваща остатъка от бюджета, като държи сметка за някои други приходи на училището. Тази вноската на Общността е записана в бюджета на Европейските общности в перото „Кредити за функционирането на Комисията“.
6. Преподавателите в Европейските училища се назначават от съответните национални органи и се командироваат в Европейските училища от тези органи. Те получават, от една страна, трудово възнаграждение, изплащано от националните им органи съгласно скалата за заплатите в тяхната държава на произход, а, от друга страна, сума, изплащана от Европейското училище, наричана по-долу „европейска добавка“. Тази европейска добавка съответства на разликата между националното трудово възнаграждение и едно стандартно трудово възнаграждение, определено в Правилника за преподавателския състав на основата на Правилника за чиновниците в Европейските общности.
7. Националното данъчно облагане върху възнагражденията на преподавателите е предмет на решение (наричано по-долу за краткост „решението от 1957 г.“), съдържащо се в протокола от заседание, проведено на 25, 26 и 27 януари 1957 г. на представителите на шестте най-стари държави-членки на Европейската общност за въглища и стомана, които сами са конституирали управителния съвет на първото Европейско училище в Люксембург, което по това време е било в процес на създаване. Според това решение:  

„Управителният съвет решава членовете на преподавателския състав да заплащат данък върху целите или част от националните си заплати. За сметка на това, добавките към възнаграждението, които са резултат от прилагането на членове 3, 4, 5 и 9 от правилника, и обезщетенията, изплащани по членове 6, 8, 9, 11 и 12 от правилника, следва да се освободят от всякакви данъци. Преподавателите в никакъв случай не трябва да бъдат подлагани на двойно данъчно облагане на тяхното възнаграждение“.
8. С цел унифициране - въпреки различията между националните данъци върху доходите в различните държави-членки – на нетното възнаграждение на

преподавателите, независимо от държавата им на произход, през 1966 г. управителният съвет е предвидил изплащането на „изравнителна добавка“. Съгласно член 24, параграф 2 от Правилника за преподавателския състав:

„В случай че размерът на удържаните суми под формата на данък върху трудовото възнаграждение е по-висок от размера, който би бил удържан върху европейското трудово възнаграждение в приложение на правилата, предвидени за чиновниците в Европейската икономическа общност, регламентиращи условията и процедурата по прилагане на данъка в полза на Общността, отпуска се „изравнително“ обезщетение, равняващо се на разликата между двата упоменати по-горе размера“.

9. В резултат на това, националните трудови възнаграждения на всички преподаватели в различните Европейски училища подлежат на национално подоходно данъчно облагане в държавите им по произход. По отношение на преподавателите в Европейските училища в Люксембург, Белгия, Италия, Нидерландия и Федерална република Германия, независимо от тяхната националност, европейските добавки и изравнителните обезщетения, изплащани от тези училища, са, по силата на различни правни норми и административни практики, по един или друг начин освободени от национално подоходно данъчно облагане както в държавата по произход на преподавателите, така и в държавата, където се намира въпросното училище.
10. В Обединеното кралство европейските добавки и изравнителните обезщетения, изплащани от Европейското училище в Culham на преподавателите с различна от британска националност, не подлежат на подоходно данъчно облагане. Предмет на спора по главното производство е въпросът дали тези плащания, на свой ред, подлежат на данъчно облагане, когато се касае за граждани от Обединеното кралство.
11. От документите по делото става ясно, че г-н Hurd, който е гражданин на Обединеното кралство, е бил командирован на работа в Европейското училище в Culham от британската администрацията на Обединеното кралство. Данъчният инспектор е изготвил становища с мнение за данъчно облагане на европейските добавки, които това училище му е изплатило за данъчните 1978-1979 и 1979-1980 години. Той застъпва становището, че тези суми подлежат, както е случаят с всички преподаватели от Обединеното кралство в Европейското училище в Culham, на данъчно облагане, предвид обстоятелството, че не се предвижда никакво освобождаване нито в законодателството на Обединеното кралство, нито в устава на Европейското училище, нито в Правилника за преподавателския състав. Г-н Hurd е подал жалба срещу тези оценки пред Special Commissioners, като юрисдикция от първа инстанция по въпросите на подоходното данъчно облагане.
12. Г-н Hurd е изтъкнал, че добавките към трудовото възнаграждение, изплащани от Европейското училище, следва да бъдат освободени от национални данъци по силата на правото на Общността. Тъй като се е била присъединила, така както е изисквал това член 3 от Акта за присъединяване, към устава на Европейското училище, Обединеното кралство вследствие на това е възприело решението от 1957 г. и се е намирало по отношение на него в същото положение, както и най-старите държави-членки. Освен това, член 5 от Договора за ЕИО е задължил правителството на Обединеното кралство да се съобрази с това решение. Нещо повече, неговото

неприлагане по отношение на британските граждани би съставлявало дискриминация, която се забранява от член 7 от Договора.

13. Сезирани по този спор, Special Commissioners са преценили, че решението им зависи от определен брой въпроси, свързани с тълкуването на правото на Общността. Ето защо те са отнесли до Съда следните преюдициални въпроси:

1. а) Дали когато тълкува разпоредба на член 3 от Акта, приложен към Договора за присъединяване към Европейските икономически общности, от 22 януари 1972 г., Съдът е компетентен да се произнесе по въпроса дали изразът „всяко друго споразумение, сключено от най-старите държави-членки, отнасящо се до функционирането на Общността или свързано с нейната дейност” (член 3, параграф 1) и изразът „декларации, резолюции или други възприети позиции... отнасящи се до Европейските общности, които са приети с общото съгласие на държавите-членки” (член 3, параграф 3) имат някакво специфично значение?

б) В случай че отговорът е утвърдителен, дали Обединеното кралство има задължението по силата на правото на Общността, на основание на упоменатия по-горе член 3, да въведе във вътрешното си право едно конкретно решение, взето на заседание през януари 1957 г., според което членовете на преподавателския състав на Европейското училище е трябвало да бъдат освободени от всякакъв данък върху техните трудови възнаграждения и обезщетения (различни от частта от техните възнаграждения, съответстваща на националните им трудови възнаграждения), предвид обстоятелствата, при които това решение е било взето, неговата последваща история, актовете, уреждащи Европейските училища, и тяхното управително тяло, и реакциите на шестте най-стари държави-членки на това решение, преди датата на влизане в сила на упоменатия по-горе Договор за присъединяване (1 януари 1973 г.)?

2. Алтернативно, дали Обединеното кралство има задължението по силата на правото на Общността, по реда на член 5 от Договора за ЕИО (и упоменатия по-горе Договор за присъединяване), или на която и да е друга разпоредба от правото на Общността (с изключение на член 3 от Акта, приложен към Договора за присъединяване), да въведе в националното си законодателство упоменатото по-горе решение?

3. В случай че Обединеното кралство има задължението, упоменато във въпрос 1, буква б) или във въпрос 2 по-горе, дали (в случай че упоменатото по-горе решение не е въведено във вътрешното право на Обединеното кралство) член на преподавателския състав на Европейското училище, създадено в Обединеното кралство, има право, по силата на правото на Общността, да се позове на упоменатото по-горе решение пред правораздавателните органи на Обединеното кралство?

#### **По отношение на компетентността на Съда**

14. Въпрос 1, буква а) основно има за цел да се установи дали Съдът е компетентен да се произнесе, на основание на член 177 от Договора за ЕИО, а също и на основание на член 150 от Договора за ЕОАЕ, във връзка с тълкуването на член 3 от Акта за

присъединяване, по отношение на текстовете, отнасящи се до Европейските училища и техния преподавателски състав.

15. Съгласно член 1, параграф 3 от Договора за присъединяване, разпоредбите относно правомощията и компетентностите на институциите, така както са изложени в договорите за ЕИО и ЕОАЕ, се прилагат спрямо Договора за присъединяване, а разпоредбите на Акта за присъединяване, който е приложен към този Договор, съставляват част от него. Правомощията и компетентностите, на които се позовава тази разпоредба, включват преюдициалната компетентност на Съда по смисъла на член 177, параграф 1 от Договора за ЕИО и член 150, параграф 1 от Договора за ЕОАЕ. Ето защо Съдът е компетентен да се произнесе във връзка с тълкуването на член 3 от Акта за присъединяване.
16. Независимо от това, според правителството на Обединеното кралство, Съдът не може при тълкуването на член 3 от Акта за присъединяване, да се произнесе по въпроса дали актове, като уставът на Европейското училище, протоколът за създаването на Европейските училища и приетите разпоредби на основата на тези актове, са обхванати от този член; Съдът не е компетентен да тълкува тези актове сами по себе си и отговорът на този въпрос по необходимост предполага тълкуването им.
17. Датското правителство също е на мнение, че компетентността на Съда не може да бъде разширена чрез тълкуването на член 3 от Акта за присъединяване, така че да включва тълкуването на текстове, които не са обхванати от член 177 от Договора за ЕИО и член 150 от Договора за ЕОАЕ, но приема, че Съдът може да каже дали едно конкретно споразумение или разпоредба спада или не към категориите актове, обхванати от член 3 на Акта за присъединяване.
18. Ирландското правителство счита, че Съдът е компетентен да тълкува член 3 от Акта за присъединяване и че той може да каже дали тази разпоредба обхваща една конкретна мярка, но не може да се произнесе относно произведеното от тази мярка правно действие по отношение на заинтересованата държава-членка.
19. Според г-н Nurd и Комисията, компетентността на Съда да тълкува член 3 от Акта за присъединяване включва правомощието да определи задълженията, произтичащи за държавите-членки от мерките, които попадат в приложното поле на тази разпоредба. Те твърдят, че функционалните, финансовите и организационните връзки между Европейските училища и Общностите са дотолкова тесни, че уставът на Европейското училище и допълнителният протокол от 1962 г., заедно с разпоредбите на вторичното право, приложими към Европейското училище, са част от „допълващото право на Общността” и, като такива, попадат в компетентността на Съда.
20. За да се реши този въпрос, следва да се констатира на първо място, че Европейските училища са създадени не на основата на Учредителните договори на Европейските общности, нито въз основа на актове на институциите на Общността, а на базата на международните конвенции, сключени от държавите-членки, а именно цитираните по-горе устав на Европейското училище и протокол за създаването на европейски училища. Тези конвенции, заедно с актовете, мерките и решенията на органите на Европейските училища, приети на тази основа, не попадат в нито една от

категиите мерки, обхванати от член 177 на Договора за ЕИО и член 150 от Договора за ЕОАЕ. Единственият факт, че тези конвенции имат връзка с Общността и функционирането на нейните институции, не е достатъчен, за да се гледа на тях като на неразделна част на правото на Общността, еднородното тълкуване на което навсякъде в Общността е от компетентността на Съда. Ето защо, Съдът не е компетентен да се произнесе по член 177 от Договора за ЕИО и член 150 от Договора за ЕОАЕ относно тълкуването на тези текстове.

21. Независимо от това, за да се определи приложното поле на член 3 от Акта за присъединяване в светлината на тези текстове, може би е необходимо да бъде определен техният правен статут и, съответно, те да бъдат подложени на преглед доколкото това е необходимо за тази цел. С изпълнението на тази задача, Съдът обаче не придобива, на основата на член 3 от Акта за присъединяване, пълна компетентност да тълкува въпросните текстове, каквато той не притежава по член 177 от Договора за ЕИО и член 150 от Договора за ЕОАЕ.
22. Ето защо, в отговор на въпрос 1, буква а) следва да се изтъкне, че Съдът е компетентен да тълкува член 3 от Акта за присъединяване и че в рамките на тази своя компетентност той може да тълкува мерките, обхванати от тази разпоредба само за да определи нейния обхват, а не с цел определяне на задълженията на държавите-членки, произтичащи от тези мерки.

### **По отношение на член 3 от Акта за присъединяване**

23. Въпрос 1, буква б) има за цел да се установи дали член 3 от Акта за присъединяване вменява на новите държави-членка задължението да въведат във вътрешното си право решението от 1957 г. за освобождаване от национални данъци.
24. Г-н Hurd поддържа тезата, че член 3 от Акта за присъединяване съдържа за Обединеното кралство задължението да въведе решението от 1957 г. и да освободи всички преподаватели от Европейското училище в Culham от данък върху европейската добавка. уставът на Европейското училище представлява споразумение по смисъла на параграф 1 от този член. Произтичащите от него задължения за една държава-членка представляват част от достиженията на правото на Общността, което новите държави-членки са длъжни да приемат. Въпреки че е било прието преди подписването на устава на Европейското училище през април 1957 г., решението на управителния съвет от януари 1957 г. е придобило обвързващ характер по силата на устава с ратифицирането на същия. Нещо повече, неговата валидност и обвързваща сила са били признати в практиката на държавите-членки в течение на продължителен период от време, като същите считат себе си обвързани от решението от 1957 г.. Самото Обединено кралство частично е признало валидността на това решение, като го е въвело по отношение на преподавателите в училището в Culham, които не са негови граждани.
25. Правителството на Обединеното кралство счита, че нито член 3, параграф 1, нито член 3, параграф 3 от Акта за присъединяване не обхващат решението от 1957 г.. Това решение никога не е било предназначено да има обвързващо правно действие, тъй като управителният съвет, освен това, не е бил компетентен да приеме норма, която да обвърже държавите-членки. При всички обстоятелства, това решение,

взето в отсъствието на Обединеното кралство, не е имало правно действие за него по силата на международното право.

26. Датското правителство също застъпва становището, че „една мярка от вида на решението от 1957 г., която не е била предназначена да има обвързващо действие за държавите-членки, не се явява споразумение по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване.
27. Според Комисията, решението от 1957 г., взето от представителите на правителствата като такива, а не като членове на управителния съвет, има допълнителен характер спрямо устава на Европейското училище, който, сам по себе си, съставлява споразумение по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване. Становището на Комисията е, че като необходимо условие за създаването на вътрешната структура на Европейското училище, която именно включва еднородно равнище на възнагражденията на преподавателите, това решение е станало задължително за Обединеното кралство с присъединяването му към устава на Европейското училище.
28. Съдът констатира, на първо място, че цитираните по-горе устав на Европейското училище и протокол за създаването на Европейски училища представляват, по смисъла на член 3, параграф 1, предложение второ от Акта за присъединяване, споразумения, сключени от най-старите държави-членки, свързани с функционирането на Общностите или имащи връзка с дейността на същите, и че Обединеното кралство се е присъединило към тези споразумения в съответствие с ангажимента си по силата на тази разпоредба. От друга страна, решението от 1957 г., прието от представителите на държавите-членки, които са се конституирали като управителен съвет на първото европейско училище в Люксембург, което по това време е било в процес на създаване, е имало вторичен характер по отношение на устава на Европейското училище и на него не може да се гледа като на международно споразумение по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване.
29. Член 3, параграф 3 от Акта за присъединяване разширява обхвата на достиженията на правото на Общността, което новите държави-членки са длъжни да възприемат във връзка с тяхното присъединяване към Общностите, спрямо всички „декларация, резолюции или други позиции”, приети с общо съгласие от държавите-членки, които „се отнасят до Европейските общности”. Прието с цел прилагане на конвенцията за устава на Европейското училище, която е сключена във връзка с функционирането на Общностите, решението от 1957 г. е част от позициите, обхванати от тази разпоредба. Следователно, новите държави-членки се намират по отношение на решението от 1957 г. в същото положение, както и най-старите държави-членки, на основание на член 3, параграф 3.
30. Независимо от това, член 3, параграф 3 от Договора за присъединяване не придава никакво допълнително правно действие на мерките, спрямо които се прилага, а само предвижда, че новите държави-членки „ще спазват принципите и насоките, произтичащи от тези декларации, резолюции или други позиции, и ще предприемат мерките, които могат да се окажат необходими, за да се осигури тяхното изпълнение”. Следователно неговото предназначение е да създаде за новите държави-членки същите задължения, като тези, които произтичат от въпросните



мерки за най-старите държави-членки и да не позволи някоя нова държава-членка да се позове на обстоятелството, че тези мерки са били приети в нейно отсъствие.

31. Комисията също така е привлякла вниманието, по-специално по време на устното производство, върху въпроса дали, на основание на устава на Европейското училище и, по-общо казано, на основание на нормите на международното право и предвид правомощията, дадени от държавите-членки на техните представители в управителния съвет за въпросното заседание, решението от 1957 г. може да породи обвързващо правно действие. Този въпрос обаче не е от компетентността на Съда, в рамките на производството по член 177 от Договора за ЕИО и член 150 от Договора за ЕОАЕ, като вече беше изложено по-горе.
32. Ето защо, в отговор на въпрос 1, буква б) следва да се заяви, че член 3, параграф 3 от Договора за присъединяване трябва да се тълкува като приложим към решението, прието на 25, 26 и 27 януари 1957 г. от представителите на шестте най-стари държави-членки на ЕОВС, които са се конституирали като управителен съвет на Европейското училище в Люксембург, но не добавя нищо към правния обхват на това решение.

#### **По отношение на член 5 от Договора за ЕИО**

33. Чрез втория си въпрос *Special Commissioners* питат, на първо място, дали член 5 от Договора за ЕИО вменява на държавите-членки задължението да изпълнят решението от 1957 г.. От тяхното решение става ясно, че този въпрос има за цел да се установи дали държавите-членки имат задължението да освободят от национално данъчно облагане европейските добавки, изплащани на преподавателите в Европейските училища, разположени на тяхна територия, когато те са техни граждани.
34. Според г-н *Hurd*, поради тясната връзка между Европейските училища и европейските институции, член 5 поражда задължение за държавите-членки да се въздържат от вземането на мерки, които са в състояние да навредят на функционирането на Европейските училища. Според него е необходимо да се гарантира в Европейските училища да няма дискриминация между преподавателите по отношение на равнището на възнаграждението им. Освен това, изплащаната компенсация от Европейските училища по отношение на националните данъци върху доходите в различните държави-членки е в тежест не само на бюджета на Европейските училища, но и на този на Общността и поради тази причина пряко нанася вреда на Общността. В тази връзка, г-н *Hurd* се позовава по-специално на член 24, параграф 2 от цитирания по-горе Правилник за преподавателския състав и на бюджетните последици от плащането на изравнителното обезщетение, което е предвидено в него.
35. Правителството на Обединеното кралство отбелязва, че облагането с данък на европейската добавка не застрашава постигането на целите на Общността и не нанася вреда на Европейското училище в *Culham*. Като се позовава на решението на Съда от 15 септември 1981 г. (*Lord Bruce of Donington*, 208/80, *Recueil*, стр. 2205), то счита, че подобно разсъждение не може да се приложи пред тази инстанция, тъй като в този случай не е налице влошаване на вътрешното функциониране на никоя институция на Общността.

36. Съдът счита, че уставът на Европейското училище и протоколът относно създаването на Европейски училища следва да се разглеждат в контекста на цяла поредица от споразумения, решения, актове и позиции, чрез които държавите-членки си сътрудничат помежду си и съгласуват дейността си, така че да съдействат за надлежното функциониране на институциите на Общността и да улеснят постигането на целите на тези институции. Действително, създаването на Европейските училища е обусловено, както става ясно от първото изречение в преамбюла към устава на Европейското училище, от обстоятелството, че присъствието в центровете за дейност на институциите на Общността на чиновници от държавите-членки поражда нуждата от организиране на преподаване на майчините езици на заинтересованите лица, и, както се посочва в член 1, параграф 1 на протокола относно създаването на Европейски училища, тези училища имат за цел да осигурят възможност на децата на персонала на Европейските общности заедно да получат своето възпитание и образование.
37. Независимо от това, такова сътрудничество между държавите-членки и правилата, свързани с него, не намират своето правно основание в учредителните договори на Европейските общности и не са част от правото, създадено от Общностите и произтичащо от Договорите. Разпоредбите на Договорите следователно не се прилагат спрямо устава на Европейското училище, нито спрямо решенията, приети въз основа на него.
38. Що се отнася, по-специално до член 5 от Договора за ЕИО, следва да се отбележи, че второто изречение от параграф 1 на този член вменява на държавите-членки задължението да съдействат за постигането на целите на Общността, докато параграф 2 от него изисква от държавите-членки да се въздържат от всякакви мерки, които могат да застрашат постигането на целите на Договора. Както Съдът е отбелязал в своето решение от 10 февруари 1983 г. (Luxembourg/European Parliament, 230/81, Recueil стр. 255), тази разпоредба е израз на по-общата норма, вменяваща на държавите-членки и на институциите на Общността взаимни задължения за лоялно сътрудничество и помощ. Тези задължения, които произтичат от договорите, не могат да бъдат приложени спрямо споразумения между държавите-членки, които са извън тази рамка, като например уставът на Европейското училище.
39. Ситуацията би била съвсем различна, ако прилагането на разпоредба на договорите или на вторичното законодателство на Общността или функционирането на институциите на Общността бяха затруднени от мярка, приета с цел изпълнението на едно такова споразумение, сключено между държавите-членки извън приложното поле на Договорите. В тази хипотеза, на въпросната мярка може да се гледа като на противоречаща на задълженията, произтичащи от член 5, параграф 2 от Договора за ЕИО.
40. Горните съображения трябва да бъдат взети под внимание при разглеждането на въпроса дали облагането на европейската добавка, изплащана на преподавателите в едно Европейско училище, накърнява, както това твърди г-н Hurd, функционирането на институциите на Общността поради описания по-горе механизъм на действие на член 24, параграф 2 от Правилника за преподавателския състав.

41. Действително, на основание член 24, параграф 2 от Правилника за преподавателския състав, Европейското училище компенсира, съгласно предоставената информация от страните, изравнително обезщетение, националното облагане на възнагражденията на неговите преподаватели, доколкото размерът на удържаните национални данъци върху възнагражденията превишава този на удържката, която би била направена върху тези възнаграждения на основата на разпоредбите, които са приложими спрямо служителите в Общността. В случай че държава-членка обложи европейските добавки с национален данък, училището възстановява на преподавателите равностойността на този данък чрез изравнително обезщетение, което отново може да бъде обложено. Този процес теоретично може да бъде повторен до безкрай. Вярно е, че в конкретния случай националното законодателството позволява, както изтъква правителството на Обединеното кралство, да се сложи край на такова повтаряне чрез едно опростено изчисление.
42. Финансовата тежест, което представлява този процес, пада изцяло върху бюджета на Общността, тъй като, както бе разяснено по-горе, Общността компенсира разликата между сумата на собствените приходи на училището и националните възнаграждения на преподавателите, от една страна, и общия размер на бюджета на Европейското училище, от друга страна. Всяко допълнително плащане, което училището извършва на основание член 24, параграф 2 от Правилника за преподавателския състав, следователно пряко натоварва бюджета на Общността.
43. За да се оценят негативните последици, които носи за Общността една такава практика на държава-членка, не е достатъчно да се вземе под внимание само случаят на г-н Hurd или на британските преподаватели от Европейското училище в Culham. Необходимо е също така да се оцени ситуацията, която е възможно да възникне от евентуалното прилагане на подобни практики в други държави-членки.
44. В случай че възприетият от властите на Обединеното кралство подход придобие всеобщо разпространение, това ще доведе до истинско прехвърляне на финансови средства, което ще бъде в тежест на бюджета на Общността и в полза на националния бюджет, и ще има пряко негативни последици за Общността във финансов план. По този начин една държава-членка ще има възможност едностранно да нанесе ущърб на системата за финансиране на Общността и за разпределение на финансовите тежести между държавите-членки.
45. Подобни последици са недопустими. Поведението, което лежи в тяхната основа, противоречи на задължението за лоялно сътрудничество и помощ, което е вменено на държавите-членки по отношение на Общността и което намира израз в задължението, предвидено в член 5 от Договора за ЕИО, да съдействат за изпълнението на задачите на Общността и да се въздържат от застрашаване постигането на целите на договора.
46. В този контекст Special Commissioners се стремят да установят със своя трети въпрос дали забраната, произтичаща от член 5 от Договора за ЕИО, за удържане на национални данъци върху европейската добавка на преподавателите в едно Европейско училище е в състояние да въздейства пряко върху правните връзки между държавите-членки и техните граждани, и дали, вследствие на това, г-н Hurd

има право да се позове на това пред правораздавателните органи във Обединеното кралство.

47. За да може една разпоредба да произведе пряко действие в отношенията между държавите-членки и техните граждани, е необходимо, съгласно постоянната практика на Съда, тя да бъде ясна и безусловна и да не зависи от каквато и да било контролируема мярка за осъществяването ѝ.
48. Това изискване не е изпълнено по отношение на задължението, което е предмет на настоящото производство, а именно задължението, произтичащо от член 5 от Договора за ЕИО, за въздържане от нанасяне на вреди, чрез едностранни мерки, на системата за финансиране на Общността и за разпределение на финансовите тежести между държавите-членки. Съществуващите различия в тази връзка между практиката на държавите-членки, касаеща подробните правила и процедури за освобождаване на преподавателите от данъчно облагане, показват в действителност, че съдържанието на това задължение не е достатъчно точно определено. Всяка държава-членка трябва да определи начина, по който тя възнамерява да не допусне нейната данъчна практика по отношение на преподавателите в Европейските училища да нанесе ущърб на системата за финансиране на Общността и за разпределение на финансовите тежести между държавите-членки.
49. Следователно, в отговор на първата част на втория въпрос, обединена с третия въпрос, следва да се изтъкне, че задължението за лоялно сътрудничество и помощ, което държавите-членки имат към Общността и което намира израз в задължението, предвидено в член 5 от Договора за ЕИО, за съдействие за изпълнението на задачите на Общността и за въздържане от застрашаване постигането на целите на Договора, им забранява да подлагат на национално данъчно облагане възнагражденията, изплащани от Европейските училища на техните преподаватели, когато бремето на едно такова удържане на национални данъци се понася от бюджета на Общността, и това задължение не произвежда пряко действие, на което да е възможно да се направи позоваване в отношенията между държавите-членки и техните граждани.

#### **По отношение на член 7 от Договора за ЕИО и общите принципи на правото на Общността**

50. Вторият въпрос, отнесен до Съда от Special Commissioners, освен това има за цел да се установи дали член 7 от Договора за ЕИО или която и да е друга разпоредба на правото на Общността съдържа задължение за отделна държава-членка да разпростре освобождаването от национални данъци върху доходите, което тя предоставя на преподавателите в Европейското училище, които са граждани на друга държава-членка, спрямо преподавателите, които са нейни собствени граждани, и по-специално, да приложи спрямо тях решението от 1957 г.
51. Според г-н Hurd, обстоятелството, че Обединеното кралство предоставя освобождаване от данъци на преподавателите от други националности, но не и на преподавателите от Обединеното кралство, представлява дискриминация на основание на националната принадлежност, която противоречи на член 7 от Договора за ЕИО.

52. Правителството на Обединеното кралство счита, че, тъй като разглежданият въпрос е извън приложното поле на Договора за ЕИО, позоваването на член 7 е неуместно. Освен това, този член не задължава държавите-членки да предоставят на своите собствени граждани същото третиране, както към гражданите на другите държави-членки.
53. В тази връзка, на първо място следва да се отбележи, че не съществува спор между страните по това, че на практика възнаграждението на преподавателите в Европейското училище в Culham, които нямат гражданство на Обединеното кралство, не се облага с британски данъци. Спорният въпрос между страните, а именно дали това различно третиране действително е обхванато от разпоредби на националното право или на конвенции, отнасящи се до двойното данъчно облагане, и кои са тези разпоредби, не е от компетентността на Съда. Следователно, на въпроса, повдигнат от националната юрисдикция, следва да се отговори, изхождайки от хипотезата за държава-членка, чието законодателство предвижда такова различно третиране в зависимост от националната принадлежност на преподавателите в едно Европейско училище, намиращо се на нейна територия.
54. За да се отговори на този въпрос, необходимо е да се прецени дали една такава ситуация попада, както изисква член 7 от Договора за ЕИО, в „приложното поле на настоящия Договор”. Вярно е, че преподавателите в Европейските училища могат да бъдат разглеждани като работници по смисъла на член 48 от Договора за ЕИО, които, когато са наети в училище, намиращо се в друга държава-членка, са се възползвали от правото си на свободно придвижване в пределите на Общността. Случаят обаче не е такъв, когато се касае за преподавател, който е гражданин на държавата-членка, където се намира въпросното Европейско училище, и който не се е придвижил в пределите на Общността, за да постъпи на служба в това училище.
55. Както Съдът вече е отсъдил в решенията си от 28 март 1979 г. (Saunders, 175/78, Recueil стр. 1129) и от 27 октомври 1982 г. (Morson и Jhanjan, 35 и 36/82, Recueil стр. 3723), принципът за недискриминация, закрепен в член 7 от Договора за ЕИО, заедно със специфичната формулировка на този принцип в член 48, не могат да бъдат приложени към ситуации, които са изцяло вътрешни за дадена държава-членка и които по никакъв начин нямат връзка с която и да било от ситуацияите, предвидени в правото на Общността. Единственият факт, че граждани на една държава-членка са наети на работа от Европейско училище, намиращо се на територията на тази държава, не е достатъчен, за да им позволи да се ползват от нормите на Общността, касаещи свободното движение на работна ръка, и за да се ограничи правото на тази държава-членка да приеме по отношение на тях по-рестриктивни мерки от прилаганите спрямо гражданите на други държави-членки.
56. Оттук следва, че не може да се извърши позоваване на член 7 от Договора за ЕИО с цел да се забрани на конкретна държава-членка да подложи преподавателския състав в Европейско училище, намиращо се на нейна територия, на данъчен режим, който е по-неблагоприятен за нейните собствени граждани, отколкото за гражданите на друга държава-членка.
57. Г-н Hurd също така се е позовал на общите принципи на правото на Общността, и по-специално, на принципите за закрита на законните очаквания, на „estoppel” и на

солидарност на Общността, от които, според него, следва, че Обединеното кралство е длъжно да се съобрази с решението от 1957 г.

58. В тази връзка е достатъчно да се отбележи, че принципите, на които се позовава г-н Hurd, нямат, в случай като този, самостоятелно съществуване извън задължението, което член 5 от Договора за ЕИО вменява на държавите-членки. Що се отнася до законните очаквания, следва да се отбележи, че поради приложението на член 24, параграф 2 от Правилника за преподавателския състав, финансовата тежест, която той понася в резултат на удържката на данък върху европейската добавка, е ограничена.

59. Следователно, в отговор на втория въпрос следва да се заяви, че нито член 7 от Договора за ЕИО, нито общите принципи на правото на Общността изискват от една държава-членка да изпълни решението от 1957 г. и да освободи от национални данъци възнагражденията на преподавателите в Европейско училище, намиращо се на нейна територия, когато тези преподаватели са граждани на тази държава-членка.

### **По съдебните разноски**

60. Разноските, направени от правителствата на Дания, Ирландия, Обединеното кралство и Комисията на Европейските общности, които са представили своите становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в процеса, висящ пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Commissioners for the special purposes of the Income Taxes Act, с решение от 14 февруари 1984 г., реши:

- 1. Съдът е компетентен да тълкува член 3 от Акта за присъединяване. В рамките на тази компетентност, той може да тълкува мерките, обхванати от тази разпоредба само с цел да определи нейното приложно поле, но не и с цел да определи задълженията на държавите-членки, произтичащи от такива мерки.**
- 2. Член 3, параграф 3 от Акта за присъединяване трябва да се тълкува в смисъл, че е приложим към решението, прието на 25, 26 и 27 януари 1957 г. от представителите на шестте най-стари държави-членки на ЕОВС, които сами са се конституирали като управителен съвет на Европейското училище в Люксембург. Независимо от това, той не добавя нищо към правния обхват на това решение.**
- 3. Задължението за лоялно сътрудничество и помощ, което е вменено на държавите-членки по отношение на Общността и което намира израз в задължението, предвидено в член 5 от Договора за ЕИО, да съдействат за изпълнението на задачите на Общността и да се въздържат от застрашаване**

на постигането на целите на Договора, им забранява да подлагат на национално данъчно облагане възнагражденията, изплащани от Европейските училища на техните преподаватели, когато тежестта, произтичаща от удържането на такива национални данъци, се поема от бюджета на Общността. Това задължение не произвежда пряко действие, на което да може да се извърши позоваване в отношенията между държавите-членки и техните граждани.

4. Нито член 7 от Договора за ЕИО, нито общите принципи на правото на Общността изискват от една държава-членка да изпълни цитираното по-горе решение от 1957 г. и да освободи от национални данъци възнагражденията на преподавателите в европейско училище, намиращо се на нейна територия, когато тези преподаватели са граждани на тази държава-членка.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 15 януари 1986 година.

Подписи